

mentuðu og hugsandi manna, í öllum kristnum löndum, á biblunnni og trúarbrögðunum yfir höfuð, hefir orðið miklu frjálsari og skynsamlegri vegna starfsemi kennara, fræðimanna og rit höfunda frá þýzku háskólunum á síðastliðinni öld.

Sem dæmi um framför frjálsra trúarskoðana á Þýzkalandi, sérstaklega á meðal hins velmentaða hluta fólksins, mætti tilnefna nokkrar sannanir líkar þeim, sem hér fylgja:

Blaðið Frankfurter Zeitung lýsti því yfir síðastliðið ár, að fullur helmingur allra guðfræðiskennara í þýzku háskólunum viðurkendu ekki hina postullegu trúarjátningu.

Á 70 ára afmæli próf. Holtermanns, hins nafnkenda guðfræðings og frjáls trúarmanns í Strassburg, sendu þrettán prestar í Bremen honum hamingjuóskir, og létu í ljósi að þeir væru samþykkir afstöðu hans í trúmálum.

Í Berlín er sagt að séu um 40 prestar ríkiskyrkjunnar, er hafi svipaðar trúarskoðanir og Unitarar í Ameríku. Allir þjóna þeir söfnuðum, sem eru þeim samþykkir.

Við atkvæðagreiðslu í Köln nýlega, kyrkjumálum viðvíkjandi kom í ljós, að 2342 atkvæði voru greidd með hinum frjálslynda hluta á móti 977.

Ekkert sýnir máské betur framför frjálsra hugsana, heldur en tala vantrúarmála, sem upp koma. Nýlega útkomin „Chronik der Christlichen Welt“ í Tübingen getur um nærri 50 vantrúarsakargiftir, sem fyrir hafi komið á Þýzkalandi á síðastliðnum 12 árum.

Það sem stendur frjálsum trúarbrögðum fyrir þrifum á Þýzkalandi er, að þau eru án als skipulags. Þau vantar einingu og samdrátt. Með allri sinni frjálsu hugsun, á Þýzkaland þó enga frjálsa kyrkju. Það eru til einstakir söfnuðir, sem eru frjálsir og á framfaravegi, en engin kyrkjudeild, er hafi nokkra verulega útbreiðslu. Þetta ásigkomulag er óeðlilegt. Það er þúsundum manna til tjóns, sem beinlínis þyrftu slíkrar kyrkju við. Undir núverandi kringumstæðum getur meiri hlutinn af frjálslyndum mönnum á Þýzkalandi ekkert samband haft við neina kyrkju. Þeir geta auðvitað ekki tilheyrt kaþólsku kyrkjunni, né heldur geta þeir með heiðarlegu móti haldið á-